

Kommunstyrelsen

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning antas.

Ärendebeskrivning

Enligt kommunallagen med giltighet från och med 1 januari 2013 ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning, är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och som de själva konsumerar, samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas.

God ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden samt att hushålla över tiden. Det vill säga att väga ekonomi och verksamhet på kort sikt mot verksamhetens behov och ekonomi på längre sikt.

Vidare har begreppet god ekonomisk hushållning både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar, det vill säga ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat.

Verksamhetsperspektivet tar sikte på att kommunen måste bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att kunna skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning.

De finansiella målen ska ange de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den kommunala verksamheten utifrån respektive kommuns ekonomiska situation. Kommunens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar.

De finansiella målen framgår av den för varje mandatperiod beslutade strategiska inriktningen inom ramen för stabil ekonomi.

Årligen görs en samlad bedömning av om kravet på god ekonomisk hushållning uppnåtts. Bedömning grundas på en sammanvägning av utfall avseende de strategiska målen, utfall avseende processmål, utfall åtaganden, andra viktiga resultat som uppnåtts för processerna under året samt utfall avseende de finansiella målen.

Pär Eriksson
Kommundirektör

Tommy Malm
Ekonomidirektör

/Adressat/

Riktlinjer för god ekonomisk hushållning

Inledning

Enligt kommunallagen med giltighet från och med 1 januari 2013 ska kommunfullmäktige besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning, är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och som de själva konsumerar, samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas.

En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamhetens nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag.

En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning.

Kravet på god ekonomisk hushållning är överordnat balanskravet, vilket innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna.

Detta innebär att det inte är tillräckligt att i resultatet uppnå balanskravet, utan för att kravet på god ekonomisk hushållning ska vara uppfyllt bör resultatet ligga på en nivå som reellt sett konsoliderar ekonomin på kort och lång sikt.

Ekonomistyrningspolicy för Eskilstuna kommunkoncern (KSKF/2013:374) anger styrprinciper för ekonomi i balans.

Olika perspektiv

God ekonomisk hushållning kan ses i två dimensioner; att hushålla i tiden samt att hushålla över tiden. Det vill säga att väga ekonomi och verksamhet på kort sikt mot verksamhetens behov och ekonomi på längre sikt.

Vidare har begreppet god ekonomisk hushållning både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar, det vill säga ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat.

Kommunen måste ange en ambitionsnivå för den egna finansiella utvecklingen och ställningen i form av finansiella mål.

Verksamhetsperspektiv tar sikte på att kommunen måste bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt för att kunna skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning. För att säkerställa detta måste det finnas ett klart samband mellan resurser, prestationer, resultat och effekter.

Kontinuerliga uppföljningar via delårsrapporter samt årsredovisningar syftar till att identifiera hur väl kommunen lever upp till god ekonomisk hushållning.

För varje mandatperiod fastställs den strategiska inriktningen och i denna framgår gällande finansiella mål och verksamhetsmål.

Finansiella mål

Enligt kommunallagen ska kommunerna i samband med budgeten ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.

De finansiella målen ska ange de finansiella förutsättningarna eller ramarna för den kommunala verksamheten utifrån respektive kommuns ekonomiska situation.

Vidare ska de finansiella målen ange en ambitionsnivå för kommunens finansiella utveckling och ställning. Kommunens finansiella ställning ska vara långsiktigt hållbar.

De finansiella målen framgår av den för varje mandatperiod beslutade strategiska inriktningen inom ramen för stabil ekonomi.

Verksamhetsmål

Den beslutade strategiska inriktningen fokuserar utåt mot samhället (**Hållbar utveckling**) och in mot den kommunala organisationen (**Effektiv organisation**). För respektive strategiskt mål finns indikatorer med målnivåer fastställda.

De strategiska målen under **Hållbar utveckling** är:

- Attraktiv stad och landsbygd
- Höjd utbildningsnivå
- Fler jobb
- Social uthållighet
- Ekologisk uthållighet

Inom hållbar utveckling finns det sju övergripande processer (demokrati, utbildning, vård och sociala tjänster, kultur och berikande fritid, miljö och samhällsbyggnad, samhällsskydd och beredskap, näringsliv och arbete). Samtliga har 4-åriga processmål som fastställts av nämnder och bolag.

De strategiska målen under **Effektiv organisation** är:

- Kvalitet
- Attraktiv arbetsgivare
- Stabil ekonomi

Inom effektiv organisation beskrivs hur de inre perspektiven (medarbetare, processkvalitet, ekonomi) utförs och med vilka resurser. Fastställda 4-åriga processmål finns för de inre perspektiven.

De 4-åriga processmålen ska säkra utveckling och drift i respektive process samt bidra till att de strategiska målen uppnås.

Bedömning av god ekonomisk hushållning

Årligen görs en samlad bedömning av om kravet på god ekonomisk hushållning uppnåtts. Bedömning grundas på en sammanvägning av utfall avseende de strategiska målen, utfall avseende processmål, utfall åtaganden, andra viktiga resultat som uppnåtts för processerna under året samt utfall avseende de finansiella målen.

Öronmärkning av positiva resultat

Om resultatet i årsbokslutet är positivt kan det under vissa förutsättningar öronmärkas inom det egna kapitalet för att användas till särskilda ändamål. Om öronmärkning sker är bedömningen att kostnaderna, det år medlen utnyttjas, ska ses som synnerliga skäl för att undantas vid balanskravsutredningen.

Förutsättningar för öronmärkning är att:

- Årets resultat enligt resultaträkningen i förhållande till skatteintäkter och generella statsbidrag överstiger målnivå enligt strategisk inriktning.
- De öronmärkta medlen används till särskilda ändamål och genererar en engångskostnad som inte är ramhöjande.